

मठः

तूष्णीममौ हुत्वा मेघशेन चरं गृहीत्वा ॐ तद्दि-
क्षोरित्यादिखाद्यान्तं जुहुयात् सर्वत्र साम-
गानां मन्त्रान्ते देवतोद्देशी नास्ति । अन्धेषां
इदं विष्णवे इति । ॐ भूः स्वाहा इदममये ॐ
भुवः स्वाहा इदं वायवे ॐ स्वः स्वाहा इदं
सूर्याय ॐ भूर्भुवः स्वः तत् सवितुर्वरेण्यं भर्गो
देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात्
स्वाहा इदं सूर्याय । ॐ तद्विप्रासो विपन्वो
जायवांसः समिन्त्ये विष्णोर्यन् परमं पदं स्वाहा
इदं विष्णवे । ॐ विन्वतश्चक्षुरत विन्वतो मुखो
विन्वतो वाहुत विन्वतस्यात् संवाहुभ्यां धमति
संपतज्जेषांवा भूमौ जनयन् देव एकः स्वाहा
इदं विष्णवे । ॐ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य
देवन्विजं होतारं रत्नधातमं स्वाहा इद-
ममये । ॐ इवेत्तोर्जिता वायवस्वदेवो वः
सविता प्रार्पयतु व्येष्ठतमाय कर्मणे स्वाहा इदं
वायवे । ॐ अय आयाहि वीतये गृणानो
हवदातये निहोता सस्ति बर्हिषि स्वाहा
इदममये । ॐ शन्नो देवीरभौष्टये शन्नो भवन्तु
पीतये शंयोरभिसवन्तु नः स्वाहा इदं वरुणाय ।
ॐ भूरमये स्वाहा ॐ सूर्याय स्वाहा ॐ
प्रजापतये स्वाहा ॐ अन्नरीचाय स्वाहा ॐ
दौः स्वाहा ॐ ब्रह्मणे स्वाहा ॐ एषिये स्वाहा
ॐ महाराजाय स्वाहा एवंपि सामगेतरे-
स्तद्देवतोद्देशः पश्चात् कार्यः । ॐ सोमं
राजानं वरुणमग्निमन्वारभामहे आदित्यं
विष्णुं सूर्यं ब्रह्मणश्च दृष्ट्वाति स्वाहा इदं
सोमाय । ॥ ततो दिक्पालहोमः । ॐ
नातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रं हवे हवे सुहवं
सुरमिन्द्रं ऋषामिन्द्रं पुरुषतमिन्द्रं खस्तिनो
मधवा धातिन्द्रः स्वाहा इदमिन्द्राय । ॐ
अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विन्वदेदं अस्य
यज्ञस्य सुक्रतुं स्वाहा इदममये । ॐ नाके
सुपर्णसुपयत् पतन्तं हृदावेनन्तो अभ्यचक्षत
त्वा हिरण्यपथं वरुणस्य दूतं वमस्य योनो
शकुनं भुरग्यं स्वाहा इदं यमाय । ॐ पैत्या
हि निर्वृतीनां वज्रहस्तः परिव्रजं अहरहः
सिन्धुपरिपदामिव स्वाहा इदं निर्वृताय ।
ॐ हतवती भुवनानामभिन्त्रियोर्ध्वं एष्यो मधु-
दुधे सुपेशसा दावा एषिवी वरुणस्य धर्मणा
विष्मभिते अजरे भूरितेषा स्वाहा इदं वरु-
णाय । ॐ वात आवातु मेघजं शुष्ममयो सुनो
हृदे प्रण आयुषि तारिषत् स्वाहा इदं
वायवे । ॐ सोमं राजानं वरुणमग्निमन्वा-
रभामहे आदित्यं विष्णुं सूर्यं ब्रह्मणश्च दृष्ट्वा-
ति स्वाहा इदं सोमाय । ॐ अभित्वा
श्रुगोनुमोदुग्भा इव धेनुवः । इशानमस्य
जगतः खंशमीशानमिन्द्र तस्युवः स्वाहा इद-
मीशानाय । ॐ ब्रह्म यज्ञज्ञानं प्रथमं पुर-
स्ताद्विधीमतः सुवचो वेण आवः । सुवृष्ट्या
उपमा अस्य विष्टाः सतश्च योनिमुसतश्च
विवः स्वाहा इदं ब्रह्मणे । ॐ चर्ववीधृतं मघ-

मठः

वानसुक्यामिन्द्रं गिरी दृष्टीरभ्यनुषत वाह-
धानं पुरुषतं सुवृक्तिभिरमर्त्यं जवमानं दिवे
दिवे स्वाहा । इदमनन्ताय । इति सामगो
जुहुयात् । तत्तद्देवतोद्देशस्तु न कर्मयः । तत्तद्-
देवताप्रकाशनाय च देवताविशेषा उक्ताः ॥
यजुर्वेदी तु । ॐ नातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रं
हवे हवे सुहवं सुरमिन्द्रं ऋषेभ्यः पुरुषत
मिन्द्रं खस्तिनो मधवा धातिन्द्रः स्वाहा इद-
मिन्द्राय । ॐ वेन्वानरो न उतय आप्रयातु परा-
वतः अमिरकथेन वाहसा उपयामगृहीतोऽसि
वेन्वानराय ह्वेते योनिर्वेन्वानराय त्वा स्वाहा
इदममये । ॐ अस्मिन्मोऽस्यादित्योऽन्वसि-
चितो गुह्येन व्रतेन अग्निं सोमेन समयाविष्टं
आहुक्तं नीयति दिवि बन्धनानि स्वाहा इदं
यमाय । ॐ यत्ते देवीं निर्वृतिरावन्व पाशं
यौवासु विन्वत्यं तन्ते विद्याम्यायुषो न मध्या-
दयेतं पितृमहि प्रकृतः । नमो भूले इदं च-
कारस्वाहा । इदं निर्वृताय । शाखान्तरे
तु ॐ यत्ते देवीं निर्वृतिरावन्व दास्योवा
स्वविच अर्त्यं इदन्ते तद्विद्याम्यायुषो न मध्या-
दया जीवः पितृमहिप्रसक्त स्वाहा इदं निर्वृ-
ताय । ॐ वरुणस्योत्तमममसि वरुणस्य स्कम्भ-
सर्जनीस्यः वरुणस्य ऋतसदग्निसि वरुणस्य
ऋतसदग्नमसि वरुणस्य ऋतसदग्नौ मासीद
स्वाहा इदं वरुणाय । ॐ वातो वावो मनो
वा गन्धर्वाः सप्तविंशतिस्त्रीभ्यो समयुञ्जस्ती-
रस्मिन् यवमादधुः स्वाहा इदं वायवे । ॐ
कुविदङ्गवममनो यवचिदयथा दान्तयुपूर्वं
वियूयम् । इहे हेषां कृणुहि भोगनानि ये
बर्हिषो नम उक्तिं न जग्मुः स्वाहा इदं कुवे-
राय । ॐ तमीशानं जगतस्तस्युपसतिं धियं
जिन्नमवसे हूमहे वयम् । पूवाणो यथा वेद-
सामसदृष्टये रक्षिता पाशुरद्वस्वस्य स्वाहा
इदमीशानाय । ॐ आब्रह्मन् ब्रह्मणो ब्रह्म-
वर्चसी जायता मारारं राजन्श्रूर इवयोति
आधी महारथो जायतां स्वाहा इदं ब्रह्मणे ।
ॐ नमोऽस्तु सर्वेभ्यो ये के च एषिवीमनु ये
अन्नरीक्षे ये दिवि तेभ्यः सर्वेभ्यो नमः स्वाहा
इदमनन्ताय । ॥ ऋग्वेदी तु । ॐ नातार-
मिन्द्रमवितारमिन्द्रं हवे हवे सुहवं सुरमिन्द्रं
ऋषामिन्द्रं पुरुषतमिन्द्रं खस्तिनो मधवा
धातिन्द्रः स्वाहा इदमिन्द्राय । ॐ अग्निं दूतं
पुरोद्ध्ये हववाहसुपजुवे देवा आसादयादिह
स्वाहा इदममये । ॐ यमाय सोमं सुतसुत
यमाय जुहुता हविः यमं च यज्ञो गच्छत्यग्नि-
दूतो अरं क्रतुः स्वाहा इदं यमाय । ॐ यत्ते
निर्वृतेभिर्गस्तं जुषस्व स्वाहा अग्निनेत्रेभ्यो
देवेभ्यः पुरः सद्गाः स्वाहा यमनेत्रेभ्यो दक्षिणा-
सद्गाः विन्वदेवनेत्रेभ्यः देवेभ्यः स्वाहा पश्चात्
सद्गाः स्वाहा मित्रावरुणनेत्रेभ्यो देवामादा-
व्य उवरा सद्गाः स्वाहा सोमनेत्रेभ्यो देवेभ्य
उपविशद्गो दुरः सद्गाः स्वाहा इदं निर्वृ-

मठः

ताय । आन्धलायनशाखायान्तु ॐ मोयुगः
परापरा निर्वृतिर्दृष्ट्वावधीत् । पदीष्ट दृष्ट्वाया
सह स्वाहा इदं निर्वृताय । ॐ तत्वायामि
ब्रह्मणा नन्दमानस्तदाशस्ते यजमानो
हविर्भिः । अष्टेइमानो वरुणे हवोभ्युवर्गं
समान आयुः प्रमोषी स्वाहा इदं वरुणाय ।
ॐ वातो वावो मनो वा गन्धर्वाः सप्तविंशति-
स्त्रीभ्योऽन्वमयुञ्जस्तीरस्मिन् यवमादधुः स्वाहा ।
इदं वायवे । आन्धलायनशाखायान्तु ॐ तव
वाय हतस्यते त्वष्टृणांमातरद्भुत । अवास्या
वृणीमहे स्वाहा इदं वायवे । ॐ कुविदङ्गवम-
मनो यवचिदयथा दान्तयुपूर्वं वियूय इहे
हेषां कृणुहि भोगनानि ये बर्हिषो नमो वक्तिं
न जग्मुः स्वाहा इदं कुवेराय । ॐ तमीशानं
जगतस्तस्युपसतिं धियं जिन्नमवसे हूमहे यथं
पूवाणो यथा वेद सामसदृष्टये रक्षिता पाशुर-
द्वस्वस्य स्वाहा इदमीशानाय । ॐ ब्रह्म
यज्ञज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्विधीमतः सुवचो वेण
आवः सुवृष्ट्या उपमा अस्य विष्टाः सतश्च
योनिमुसतश्च विवः स्वाहा इदं ब्रह्मणे । ॐ
नमोऽस्तु सर्वेभ्यो ये के च एषिवीमनु येऽन्न-
रीक्षे ये दिवि तेभ्यः सर्वेभ्यो नमः स्वाहा इद-
मनन्ताय । ॥ ततो नवग्रहहोमः । ॐ आह-
व्येन रजसा वर्तमानो निवेश्यमन्त्रं मर्त्याश्च
हिरण्ययेन सविता रचेना देवो याति भुवनानि
पश्यन् स्वाहा । ॐ आप्यायस्व समेतु ते विन्वतः
सोमदृष्टा भवावाजस्य सङ्गये स्वाहा । ॐ अग्नि-
मूर्द्धा दिवः ककुपतिः एषिथा अयं अपां
रेतांस्ति जिन्नति स्वाहा । ॐ अग्ने विवस्वदुष-
श्चित्रं राधोऽमर्त्यं आदायुषे जातवेदो वहा
त्वमदा देवां उषर्लुधः स्वाहा । ॐ दृष्ट्वाते
परिदीया रथेन रचोहा मित्रा अपवाधमानः
प्रभञ्जत्सेना प्रन्व्यो युधा यजन्सकाकमेधविता
रथानां स्वाहा । ॐ शुक्रतोऽन्वदयजन्तो अन्व-
द्विष्टरूपे अहनी द्यौरवाप्ति विन्वा हि माया
अवसि स्वधावन् भद्राते पूषन्निह रातिरस्तु
स्वाहा । ॐ शन्नो देवीरभौष्टये शन्नो भवन्तु
पीतये शंयोरभिसवन्तु नः स्वाहा । ॐ कयान-
श्चित्र आमुव दूती सदा दधः सखा कया
सचिदया वृता स्वाहा । ॐ केतुं क्रतुमकेतवे
पेशो मर्या अपेशसे समुसङ्गिरजायथाः स्वाहा ।
यजुर्वेदी तु । ॐ आहव्येनेत्यादि इदं सूर्याय ।
ॐ इमं देवा असपन्नं सुवर्णं महते क्षत्राय
महते व्येष्टाय इमममुमसुय पुत्रमसुय्याः
पुत्रमस्ये विशे स्वाहा । इदं सोमाय । ॐ
अग्निमूर्द्धा दिवः ककुपतिः एषिथा अयं
अपां रेतांस्ति जिन्नति स्वाहा । इदं मङ्ग-
लाय । ॐ उदुध्यास्व प्रतिजायहि त्वमि-
ष्टापूर्ते सन्देष्टेयामयश्च । अस्मिन् सद्यस्ये
अधुतरस्मिन् विन्वदेवा यजमानश्च सीदत
स्वाहा । इदं वृषाय । ॐ दृष्ट्वाते अति यदर्थो
अर्हानुमहिमाति क्रतुमन्त्रेण । यद्दीप्तस्वरस